

SANASTO RY
Annankatu 29 A 25
00100 Helsinki
Puh. (09) 5629 3310

LAUSUNTO

23.02.2011

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
PL 29
00023 Valtioneuvosto

ASIA: Komission kertomus teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/84/EY soveltamisesta (KOM (2010) 779 lopullinen)

Sanasto ry kiittää mahdollisuudesta lausua teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/48/EY koskevasta komission kertomuksesta. Sanasto ry on valtakunnallinen kirjailijoiden ja kääntäjien tekijänoikeuksia hallinnoiva tekijänoikeusjärjestö. Sanasto valvoo, yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa, kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia ja etuja. Sanaston jäsenjärjestöjä ovat Suomen Kirjailijaliitto ry, Suomen tietokirjailijat ry, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry ja Finlands svenska författareförening rf.

Arvioimme lausunnossamme komission kertomusta lähinnä tekijänoikeudellisesta näkökulmasta ja keskitymme erityisesti kertomuksen kohtaan 3.5, joka koskee oikeudenloukkauksista määrättävien vahingonkorvausten kattavuutta ja varoittavuutta.

Komissio on kertomuksessaan kiinnittänyt asianmukaisesti huomiota huomattaviin menetyksiin, joita aineettomien oikeuksien loukkausten määrä ja taloudellinen arvo aiheuttavat oikeudenomistajille. Aineettomien oikeuksien tehokas suojaaminen on osaamistaloudessamme ensiarvoisen tärkeää innovoinnin ja kulttuurin edistämisen kannalta.

Kuten komissio kertomuksessaan toteaa, määrätään aineettomia oikeuksia koskevissa loukkaustilanteissa nykyisin suhteellisen alhaisia vahingonkorvauksia ja korvausten taso vaihtelee eri jäsenmaissa. Sisämarkkinoiden toimivuuden tehostamisen kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää, että tuomittavien vahingonkorvausten taso olisi riittävä ja varoittava kaikissa jäsenvaltioissa. Näkemyksemme mukaan oikeudenhaltijoiden korvaukseen tulisi sisällyttää myös oikeudenloukkaajan saama perusteeton etu. Suomen tekijänoikeuslakiin tulisi lisätä maininta direktiivin 13 artiklan 2 momentin mukaisesta perusteettomasta edusta. Perusteettoman edun huomioiminen on mahdollista toteuttaa ilman, että vahingonkorvaus saa rangaistuksen elementtejä.

Kirjallisuuden tekijänoikeuksien haltijoiden näkökulmasta on tärkeää, että oikeudenloukkauksia estävät toimenpiteet, menettelyt ja oikeussuojakeinot ovat

tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhtaisia. Oikeudenloukkauksen johdosta määrättävän korvausvelvollisuuden tulee olla vaikutukseltaan tulevia oikeudenloukkauksia ennaltaehkäisevä ja toimia varoittavana esimerkkinä myös muiden mahdollisten oikeudenloukkaajien suuntaan.

Erityisesti digitaalisessa ympäristössä tapahtuneet oikeudenloukkaukset ovat huolestuttavasti yleistyneet. Kertomuksesta saadun palautteen jälkeen on ryhdyttävä pikaisesti konkreettisiin toimenpiteisiin, joilla luodaan tehokkaammat edellytykset oikeudenloukkauksiin puuttumiselle ja niiden ennaltaehkäisemiselle. Oikeudenloukkauksista aiheutuvat taloudelliset vahingot ovat hyvin merkittäviä sekä yksittäisen tekijän että yhteiskunnan näkökulmasta.

Helsingissä 23. päivänä helmikuuta 2011

Paavo Ahonen
Puheenjohtaja

Anne Salomaa
Toiminnanjohtaja